

2011-02-04

Dnr 43-2010:1414

Skolbeslut för grundskola

efter tillsyn av Oxbacksskolan
i Södertälje kommun

2011-02-04

Rektorn vid Oxbacksskolan

Bellevuegatan 6-8

151 89 Södertälje

Södertälje kommun

151 89 Södertälje

Tillsyn i Oxbacksskolan

Förskoleklasser

Grundskola årskurserna 1-6

Helhetsbedömning och beslut

Skolinspektionens tillsyn fokuserar på sådana faktorer som har betydelse för en god lärandemiljö och för elevernas möjligheter att uppnå kunskapsmålen. Granskningen avser inte att ge en heltäckande bild av tillståndet i skolan. Istället har en bedömning gjorts av i vilken utsträckning skolan, vid det aktuella granskningstillfället, avviker från de krav och förväntningar som uttrycks i skollag, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet, inom de granskade områdena. Beskrivningarna och bedömningarna i detta beslut grundas på de dokument som Oxbacksskolan och Södertälje kommun skickat in, de verksamhetsredogörelser de lämnat samt på de iakttagelser och intervjuer som genomförts vid besök i verksamheten.

Tillsynen av Oxbacksskolan visar att skolan har ett antal brist- och utvecklingsområden. Ett sådant område är skolans måluppfyllelse och resultat. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5 indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras. Det finns även brister i rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering av skolans resultat då det saknas sammanställningar över måluppfyllelsen i alla ämnen på skolövergripande nivå. Skolan behöver förbättra sitt systematiska kvalitetsarbete så att skolan kan utvecklas och nå en högre måluppfyllelse.

Ytterligare bristområden är rektorns beslutsfattande och särskilt stöd. Rektorn behöver se till att beslut fattas och att studiehandledning på modersmål ges till elever i enlighet med författningarnas krav.

Oxbäcksskolan bedöms i huvudsak vara en välfungerande skola där stämningen är god och eleverna upplever att de lär sig mycket. Skolan har i stor utsträckning lyckats med att skapa studiero och en strukturerad arbetsmiljö för eleverna. Elever och personal har god kännedom om skolans regler. Såväl rektorn som personal och elever uppger att relationerna mellan vuxna och elever är god och att ordningsreglerna följs i stor utsträckning. Skolan behöver dock fortsätta sitt arbete med planen mot kränkande behandling och se till att samtliga elever följer skolans ordningsregler.

Skolinspektionen har i tillsynen av Oxbäcksskolan identifierat följande brister som ska åtgärdas

- Måluppfyllelsen är inte tillräckligt hög i Oxbäcksskolan. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5 indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras (2 kap. 6 § grundskoleförordningen, Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan, Grundskolans kursplaner och betygskriterier).
- All pedagogisk personal i Oxbäcksskolan har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver (2 kap. 3 § 1985 års skollag).
- Rektorn ser inte till att lärarnas arbete med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling uppfyller författningarnas krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna (7 kap. 2 § grundskoleförordningen).
- Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder inte detta underlag för att nå de nationella målen (2 kap. 2 § 1985 års skollag, Lpo 94, 1. Den enskilda skolans utveckling, Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar).
- Rektorn ser inte till att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven på en sådan plan (14 a kap. 8 § 1985 års skollag, 2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling).
- De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid författningarnas krav (5 kap. 1 § grundskoleförordningen).

- Skolan erbjuder inte alla elever studie- och yrkesvägledning (Lpo 94, 2.6 Skolan och omvärlden).
- Rektorn fattar inte alltid beslut i enlighet med bestämmelserna (21 § förvaltningslag (1986:223), 5 kap. 5 § grundskoleförordningen, 8 kap. 1 § grundskoleförordningen, 3 kap. 3-5 §§ grundskoleförordningen).
- Studiehandledning på modersmål ges inte till alla elever som har behov av det (5 kap. 2 § grundskoleförordningen).

Bedömningarna redovisas i bilagorna 1-2.

Rektorn och Södertälje kommun har ansvar för att Oxbacksskolans brister åtgärdas. Redovisning ska lämnas till Skolinspektionen senast tre månader från den dag beslutet för Södertälje kommun meddelas. Skolinspektionen kommer då att följa upp beslutet. Skolinspektionen förutsätter dock att rektorn och Södertälje kommun snarast vidtar åtgärder för att rätta till bristerna. Skolinspektionen kan komma att tidigare än angivet datum begära att få ta del av arbetet med att åtgärda bristerna.

I ärendets slutliga handläggning har utredare Lennart Andersson deltagit.

På Skolinspektionens vägnar

Ann-Christin Hartman

Enhetschef

Josefine Dahlqvist

Utredare

Bilagor:

Bilaga 1 Allmänt om tillsynen och beskrivning av skolan

Bilaga 2 Tillsynsprotokoll och bedömningar för Oxbacksskolan

Allmänt om tillsynen

Skolinspektionen genomför tillsyn i Södertälje kommun under november 2010 - januari 2011. Vid tillsynen besöker Skolinspektionen samtliga skolor i kommunen. Skolinspektionen besökte Oxbäcksskolan den 15 och 16 december 2010.

Varje skola får efter besöket ett beslut där iakttagelser och bedömningar som rör den granskade skolan redovisas. Skolbeslutet kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

När tillsynen har genomförts i hela kommunen sammanställs iakttagelser och bedömningar som rör huvudmannens ansvar för utbildningsverksamheten i kommunen i ett beslut (slutligt beslut). Skolbesluten från samtliga skolor i kommunen fogas då till det beslutet som bilagor. Skolinspektionen kommer att följa upp vilka åtgärder som vidtagits i anledning av påtalade brister senast tre månader efter att kommunbeslutet meddelades.

Tillsynen inriktas mot fyra huvudområden: **måluppfyllelse och resultat, pedagogisk ledning och utveckling av skolan, skolans lärandemiljö** samt **enskild elevs rätt**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar som rör skolväsendet.

Den nya skollagen trädde i kraft den 1 augusti 2010, men 1985 års skollag ska fortsätta att tillämpas fram till den 1 juli 2011. Det innebär att 1985 års skollag är utgångspunkten för Skolinspektionens tillsyn och granskning fram tills dess.

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Oxbäcksskolan, dels den information som samlats in under besöket. I Oxbäcksskolan skola intervjuades rektorn, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Rektorn har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Ytterligare information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats (www.skolinspektionen.se/Tillsyn).

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever i Oxbacksskolan.

Skolan	Antal elever
Förskoleklass	51
Grundskoleklass	292

Källa: Skolans egna uppgifter, december 2010.

Oxbacksskolan ligger i centrala Södertälje. Skolan har 343 elever och omfattar förskoleklasser och årskurserna 1-6. Klasserna är åldershomogena och har en klasslärare som undervisar. I skolan finns en kommunövergripande särskild undervisningsgrupp. Eleverna i den särskilda undervisningsgruppen tas in via kommunens resurscentrum eller via Oxbacksskolans elevvårdsgrupp. Skolan har även förskola och fritidshem, men dessa verksamheter omfattas inte av denna granskning.

Skolans rektor har arbetat i skolan sedan i augusti 2010. Skolans ledningsgrupp består av rektorn, biträdande rektor och fyra arbetslagsledare. Skolans fyra arbetslag är indelade i F-6 Norra, F-6 Södra, Special och Fritidsverksamhet. I arbetslag Special ingår specialpedagog, speciallärare, resurslärare och modersmålslärare samt alla som arbetar med barn i behov av särskilt stöd.

Tillsynsprotokoll för Oxbacksskolan

Rutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. Bedömningar och motiveringar för detta redovisas i det följande.

Måluppfyllelse och resultat

Kunskaper

Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Fokus på skolans uppdrag

Lärarnas bedömning och utvärdering

Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Skolans lärandemiljö

Fokus på lärande

Tillit till elevens förmåga

Trygghet och studiero

Enskild elevs rätt

Bedömning (och betyg)

Undervisningstid och val

Särskilt stöd

Studie- och yrkesvägledning

Avgifter

Rektorns beslutsfattande

Bedömningar och motiveringar

Huvudområde: Måluppfyllelse och resultat

Bedömningsområde: Kunskaper

Bedömning:

Måluppfyllelsen är inte tillräckligt hög i Oxbacksskolan. Resultaten på de nationella ämnesproven i årskurs 3 och 5 indikerar att elevernas kunskapsresultat behöver förbättras.

Författningsstöd:

2 kap. 6 § grundskoleförordningen

Lpo 94, 2.2 Kunskaper, Mål att uppnå i grundskolan

Grundskolans kursplaner och betygskriterier

Motivering:

Oxbacksskolan saknar sammanställningar på skolnivå över måluppfyllelsen i alla ämnen. Skolan har dock sammanställningar över resultaten på de nationella ämnesproven för årskurs 3 och 5.

Enligt skolans egna uppgifter uppnådde 94 procent av eleverna i årskurs 3 kravnivån på det nationella ämnesprovet i matematik våren 2010. I svenska/svenska som andraspråk uppnådde 96 procent av eleverna kravnivån. Resultatet innebär en förbättring i jämförelse med våren 2009 då 93 procent av eleverna uppnådde kravnivån i matematik och 94 procent uppnådde kravnivån i svenska/svenska som andraspråk. Skolans resultat ligger även över resultatet i kommunen där 87 procent uppnådde kravnivån i matematik och i svenska/svenska som andraspråk.

I årskurs 5 försämrades resultatet på det nationella ämnesprovet i matematik år 2010 i jämförelse med föregående år enligt skolans egna uppgifter. Våren 2010 uppnådde 83 procent av eleverna kravnivån, medan 86 procent uppnådde kravnivån våren 2009. I engelska och svenska/svenska som andraspråk förbättrades däremot resultatet våren 2010. I engelska uppnådde 87 procent av eleverna kravnivån och i svenska/svenska som andraspråk uppnådde 89 procent kravnivån. Våren 2009 uppnådde 84 procent kravnivån i engelska och 86 procent i svenska/svenska som andraspråk. Resultaten är visserligen bättre än i kommunen, där 85 procent uppnådde kravnivån i engelska, matematik och svenska/svenska som andraspråk, men behöver förbättras.

Huvudområde: Pedagogisk ledning och utveckling av skolan

Bedömningsområde: Fokus på skolans uppdrag

Bedömning:

All pedagogisk personal i Oxbacksskolan har inte utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.

Författningsstöd:

2 kap. 3 § 1985 års skollag

Motivering:

Enligt Skolverkets uppföljningsstatistik för läsåret 2009/2010 har 91 procent av lärarna pedagogisk högskoleutbildning i Oxbacksskolan. Inom ämnet hem- och konsumentkunskap och språkvalet franska undervisas dock eleverna av lärare som saknar utbildning för ämnet. Vissa klasslärare saknar även utbildning för den undervisning de bedriver i exempelvis ämnet engelska.

Rektorn behöver göra en inventering och analys av de kompetenser som finns i lärarnas utbildning och se till att komma till rätta med ämnesbristerna vid tjänstefördelningen och organiseringen av verksamheten.

Bedömningsområde: Lärarnas bedömning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn ser inte till att lärarnas arbete med att ge eleven och elevens vårdnadshavare fortlöpande information om elevens kunskapsutveckling och sociala utveckling uppfyller författningarnas krav när det gäller de individuella utvecklingsplanerna.

Författningsstöd:

7 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Utvecklingssamtal genomförs en gång per termin i Oxbacksskolan och individuella utvecklingsplaner upprättas för alla elever. Eleverna får skriftliga omdömen i alla ämnen. De individuella utvecklingsplaner med skriftliga omdömen som Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet. Det framgår bland annat inte tydligt vilka insatser som skolan behöver vidta, utan stor vikt läggs vid vad eleven själv ska göra. Kopplingen mellan elevens kunskapsutveckling och de nationella målen behöver även förtydligas.

Bedömningsområde: Rektorns ansvar för uppföljning och utvärdering

Bedömning:

Rektorn tar inte tillräckligt ansvar för att skolans resultat utvärderas regelbundet och använder inte detta underlag för att nå de nationella målen.

Författningsstöd:

2 kap. 2 § 1985 års skollag

Lpo 94, 1. Den enskilda skolans utveckling

Lpo 94, 2.8 Rektors ansvar

Motivering:

Tillsynen visar att det systematiska kvalitetsarbetet när det gäller elevernas kunskapsresultat i samtliga ämnen behöver bli bättre. Rektorn har en allmän bild över måluppfyllelsen i klasserna, men det saknas dokumentation över denna i förhållande till målen i de nationella kursplanerna i alla ämnen. För årskurserna 3 och 5 upprättar skolan visserligen sammanställningar som visar varje enskild elevs måluppfyllelse i alla ämnen. Av listorna framgår vilka ämnen som målen inte uppnåtts inom, men de är inte systematiska. Dessutom saknas sammanställningar över måluppfyllelsen i alla ämnen på skolövergripande nivå. För att rektorn ska kunna göra systematiska analyser och utvärderingar av skolans måluppfyllelse i alla ämnen och fatta beslut om vilka insatser som är nödvändiga för att förbättra skolans kunskapsresultat, är det viktigt att skolan har ett systematiskt kvalitetsarbete.

Huvudområde: Skolans lärandemiljö

Bedömningsområde: Trygghet och studiero

Bedömning:

Rektorn ser inte till att skolans arbete med att förebygga och förhindra kränkande behandling dokumenteras i en plan mot kränkande behandling som uppfyller kraven på en sådan plan.

Författningsstöd:

14 a kap. 8 § 1985 års skollag

2 § förordningen om barns och elevers deltagande i arbetet med planer mot diskriminering och kränkande behandling

Motivering:

Oxbacksskolan har en plan mot kränkande behandling som kallas för Oxbacksskolans plan mot diskriminering och kränkande behandling och som upprättas varje år.

Planen saknar dock tydliga rutiner för akuta och uppföljande åtgärder när kränkningar har inträffat. Planen hänvisar visserligen till en handlingsplan som skolan har där åtgärderna som ska vidtas framgår, men planen mot diskriminering och kränkande behandling ska fungera som ett eget dokument varför det är viktigt att åtgärderna framgår direkt i planen. På så sätt blir åtgärderna även mer överskådliga för eleverna.

Skolan genomför trivselenkäter och en inventering av riskområden på skolgården för att kartlägga hur eleverna upplever att tryggheten är i skolan. Resultatet från kartläggningarna används sedan delvis som underlag när planen mot diskriminering och kränkande behandling ska upprättas och delvis i diskussioner med eleverna. Eleverna har dock inte varit delaktiga i själva upprättandet av den senaste planen på annat sätt än genom själva kartläggningen. Rektorn måste se till att eleverna görs delaktiga i upprättandet och uppföljningen av planen.

Huvudområde: Enskild elevs rätt**Bedömningsområde: Särskilt stöd****Bedömning:**

De åtgärdsprogram som Skolinspektionen har tagit del av är av varierande kvalitet och uppfyller inte alltid författningarnas krav.

Författningsstöd:

5 kap. 1 § tredje och fjärde stycket grundskoleförordningen

Motivering:

Åtgärdsprogram upprättas för alla elever som är i behov av särskilt stöd. Skolinspektionen har tagit del av några av de åtgärdsprogram som har upprättats i Oxbacksskolan och kan konstatera att de inte uppfyller författningarnas krav. Det framgår exempelvis inte tydligt vilka elevens behov är och kopplingen till de nationella målen är otydlig. Vidare framgår det inte heller hur åtgärderna ska följas upp och utvärderas.

Bedömning:

Studiehandledning på modersmål ges inte till alla elever som har behov av det.

Författningsstöd:

5 kap. 2 § grundskoleförordningen

Motivering:

Vid intervju och samtal med rektorn och lärare framkommer att åtgärdsprogram skrivs för alla elever som har behov av studiehandledning på modersmål. Det är dock oklart om alla elever som behöver studiehandledning på modersmål verkligen får det. Vid tillsynen framkommer att vissa lärare upplever att det handlar om en resursfråga huruvida eleverna får studiehandledning eller inte. Rektorn uppger att han ansöker om studiehandledning hos modersmålsenheten och får tiden tilldelad därifrån. Skolinspektionen vill poängtera vikten av att alla elever som behöver det ges studiehandledning på modersmål i enlighet med författningarnas krav.

Bedömningsområde: Studie- och yrkesvägledning

Bedömning:

Skolan erbjuder inte alla elever studie- och yrkesvägledning.

Författningsstöd:

Lpo 94, 2.6 Skolan och omvärlden

Motivering:

Oxbacksskolan saknar en studie- och yrkesvägledare och de har inte tillgång till någon studie- och yrkesvägledare via någon annan skola. Eleverna får inte heller information på annat sätt och saknar således information och vägledning inför fortsatt utbildning och exempelvis språkval.

Bedömningsområde: Rektorns beslutsfattande

Bedömning:

Rektorn fattar inte alltid beslut i enlighet med bestämmelserna.

Författningsstöd:

21 § förvaltningslag (1986:223)

3 kap. 3-5 §§ grundskoleförordningen

5 kap. 5 § grundskoleförordningen

8 kap. 1 § grundskoleförordningen

Motivering:

I Oxbacksskolan finns en kommunövergripande särskild undervisningsgrupp som kallas för Myggorna. Skolan har ett fåtal elever som får all sin undervisning i gruppen och inte tillsammans med sin ordinarie klass. Rektorn har inte fattat något beslut om placering i särskild undervisningsgrupp och kan heller inte uppvisa något beslut från tidigare rektor. Beslut om placering i särskild undervisningsgrupp ska fattas i enlighet med författningarnas krav. Ett beslut om placering i särskild undervisningsgrupp kan överklagas och ska därför ha en överklagandehänvisning.

Skolinspektionen har inte tagit del av något beslut om anpassad studiegång eftersom skolan inte har kunnat hitta någon kopia av något sådant beslut. Rektorn behöver se till att dessa beslut fattas i enlighet med författningarnas krav.

För behandling av elevvårdsfrågor ska det finnas en elevvårdskonferens för rektorns arbetsområde. Rektorn ska delta som ledamot och sammanträdena ska protokollföras. Vid Skolinspektionens tillsyn kunde Oxbacksskolan inte visa upp några protokoll från elevvårdskonferenser. Rektorn uppger att de inte har haft några elevvårdskonferenser sedan han började arbeta på skola. Skolinspektionen vill poängtera vikten av att elevvårdsfrågor beslutas i rätt forum och att detta dokumenteras i enlighet med författningarna.